

Kemencesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre
2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: **DINKGREVE NANDOR**
Postatakarékpénztári csekk számla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömök. Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

KINEVEZTEK

Kemencesalja új esperesét és Celldömök ideiglenes plébánosát

A tragikus körülmények között elhunyt Horváth Károly dr. celldömöki esperes-plébános temetése után alig néhány nappal Grósz József megyéspüspök és Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapát máris intézkedtek, hogy a tavaszi papi és tanítógárdák, nemkülönbön a szokásos iskolatogatások és vizsgák idejének gyors közelgésére való tekintettel mind az elárult kerületi esperes, mind pedig a celldömöki plébánosi stallum az arra kiszemelt és régóta kipróbált egyházi férfiakkal betöltsenek.

Grósz József megyéspüspök bizalma folytán a kemencesaljai kerület új esperesfelügyelőjévé Tanay Ferenc alsósági plébános lett kinevezve. Ez a kinevezés sem a kerület papságát és tanítóságát, sem az alsósági bíveket nem érte váratlanul, mert már az első percőt kezdve mindenki tisztába volt vele, hogy kiváló képzettségű, páratlan ügybuzgalmánál és szorgalmánál fogva egyedül Tanay Ferenc hivatott az érdemekben gazdag elődje üresen maradt esperesi székét betölteni. Tanay Ferenc 1900. október 27-én született Iváncon. A teológiát a Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte majd 1925. június 21-én áldozópappá szentelték. Utána kar-kaplan. 1925—28-ban a

1925—28-ban a
1925—28-ban a
1925—28-ban a

imádás. templom—vár
lelkésze, 1929—33-ban a Szent Imre kollégium főiskolájának prefektusa, 1933—36-ban pedig a szombathelyi középiskolák hitoktatója volt, mígnem Kiss Lajos dr. kanonokká történt kinevezése után 1936. augusztus 20-án elnyerte az alsósági plébániát.
Tanay Ferenc plébános mű-

ködéséről az alsóságiak felekezeti és társadalmi különbség nélkül csak a legjobbat tudják mondani, ugyanezt mondhatja az egész esperesi kerület is. Amellett, hogy mindenkor a felekezeti béke megővéje volt, teljes erejével és tudásával szolgálta az egyházat, lüktető életet vitt az alsósági Legényegyletbe, Leánykörbe, Oltáregyletbe, Szív-gárdába és megalapította az ottani Szent József cserkész csapatot is. Különösen dicséretes a mély szociális érzéséről s bizony a karitatív munka, áldozatkészség sok terhet rótt rá az amúgyis nagyszámú szegényt rejtgető Alsóságon. Csüggedést és meghátrálást azonban nem ismer s ennek köszönhető, hogy rövid néhány hét múlva teljesen felépül. Alsóságon a legelső kemencesaljai Naptői Otthon az ovoda udvarán pihenő- és mosdóteremmel, konyhával és pincével nem kevesebb, mint 133 szegélysorsú gyermek számára.

Az ideiglenesen kinevezett celldömöki plébánost Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapát hétfőn délután 1 órakor Balatonfüredről autón hozta magával Celldömökre, ahol a magas

a konvent tagok élén Jándi Bernardin dömöki apát fogadta és üdvözölte. A főapát először Horváth Károly dr. perjel

esperes-plébános... részvétét fejezte ki a konvent tagjai előtt, majd bemutatta Macher Emmánuel dr. balatonfüredi plébánost, akit a főapát ideiglenesen megbízott az elárult celldömöki plébánia vezetésével.

Macher Emmánuel József dr. 1897. január 17-én Győrött született. A rendbe 1913. augusztus 5-én ültözött be, majd

1919. szeptember 21-én áldozópappá szentelték. Macher Emmánuel József, aki a bölcsélet doktora, okleveles középiskolai tanár és a zalavári országos levéltár hites tagja, előbb mind tanár a pannonhalmi főiskolán működött, majd 14 évig a zalamegyei Nagyradán, legutóbb

Bafatonfüreden volt plébános, mígnem most a főapát bizalma ideiglenesen a celldömöki plébánosi teendőik vezetésével bízta meg. Az új plébános ma délelőtt 10 órakor az apátsági templomban szentmise és szentbeszéd keretében mutatkozott be a celldömöki híveknek.

MUNKABÉREMELÉS — sörtés- és zsírárszabályozás szónarak, munkabiztosítás

A rendkívüli viszonyok rendkívüli gazdasági intézkedéseket tettek szükségessé, amelyek tervszerűen biztosíthatják a termelés folytonosságát és kiküszöbölik a fogyasztó rétegek és a mezőgazdák számos indokolt panaszát.

A kiadott új kormányrendeletek között első helyen szerepel a

munkabérek újabb szabályozásáról

szóló 2980—1941. M. E. számú rendelet, amely az iparban, bányászásban és kohászásban, valamint a kereskedelemben fizetett munkabéreket további

nyolc százalékkal emeli.

Mint ismeretes, a kormány a munkabéreket hét százalékkal emelte 1940. októberében. Most a munkabéreket oly módon kell kiegészíteni, hogy az 1939 szeptemberi bérekhez képest

tízemöt százalékkal legyen a javulás.

Az eddigben... a hét százalékos emelések a mostani emel-

A munkabérek emelése természetesen nem követi teljes mértékben a háborús viszonyok következtében beállott élelmiszer és iparcikkdrágulást, azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy

vannak fontos létfontosságú költségek, amelyek a

háború kitérése óta egyáltalán nem emelkedtek.

Változatlan marad egy kormányrendelet folytán például a lakbór, az oktatás és változatlan nagyjából a közlekedés költsége is. Az iparban, kereskedelemben és bányászásban dolgozó nagyobb részt városi lakosság azonban keresetének igen számottevő százalékát adja ki olyan cikkekre és szolgáltatásokra, amelyeknek ára nem változott. A kormány

elment a lehetőség határáig.

A magyar agrárélet minden rétegét közelről érinti a közlekedési miniszternek és az élelmiszerügyi kormánybiztosának az a három rendelete, amely a

sörtésárakat és a sörtés-

szabályozza. Ezt a szabályozást régóta várta a gazdaságközösség. Amikor ugyanis 1940. őszén

és a hús árát szabályozták, más volt a helyzet mint ma. Akkor a gazda még megtalálhatta számítását, azóta azonban az ennyi idő miatt rossz minőségű lett a kukorica s így megrágtult a takarmányozás. Az előző évi rossz termés miatt pedig megrágtult a sertésállomány és megrágtult a sovány sertés. A sovány sertés legmagasabb

1.90 pengő (összesen 1.50 pengő volt), a hizott sertés ára pedig olyan helyeken, ahol felesleg van 1.74 pengő, olyan vidéken, ahová máshonnan kell hozni a sertést 1.84 pengő, Budapesten pedig 1.98 pengő lesz előadály kilogrammonként. A budapesti zsírsár 3.30 pengőre emelkedik s ennek megfelelően emelik a busarákat, valamint a vidéki zsírákat is.

A legfőbb érdek most az, hogy a sertésállomány növekedjék. Ezért terhelte meg a kormány az átmeneti időben a fogyasztást és éppen ezért gondoskodik arról is, hogy

a sertésárvánát 30 szárazlékkel ideiglenesen osztrákországiak. Az alá helyestek

minden hizott vagy hizóban levő sertést és az elősértéssel való kereskedést jogszilvényhoz költötték. A húsparasiták csak annyi sertést vásárolhatnak, amennyire a hatóságoktól vásárlási igazolványt kapnak. A gazdák és hizalók továbbra is vásárolhatnak hizalásra vagy továbbtartásra sertést, de azokat legalább két hónapig tartaniuk kell. A rendelet végül gondoskodik arról, hogy a tenyésztők kockázata és költsége a szállítások körül is csökkenjen. Nem vonatkoznak a rendelkezések az erdélyi országgrészekre.

A szénárakat is újból szabályozta az érkormánybiztos s egyben korlátozta a kereskedők hasznát. Az erre vonatkozó két rendelet magyarázata az, hogy a széntermelés költségei erősen emelkedtek, növekedtek azoktól az üzemanyagárak és a beruházásokkal járó terhek. A hazai szénárak 1933 óta változatlank. A munkabérek azonban immár 15 százalékkal emelkedtek, sőt közben egy munkabérrendezés is volt a bányászati terén, másrészt pedig a bányavállalatok nagy költséggel kutatnak újabb széntelepek után és új tárakat nyitnak meg, hogy hazánk önállóságát fokozzák. Ez is növeli a termelési költségeket. A szénárak rendezése az alapárakhoz számítható felárak formájában történik, amelyek másszankint 6 és 7 percentséggel emelkednek.

Végül megemlítjük, hogy a kormány rendeletet adott ki

a szénárak elvételéről és az új szénárak elvételéről.

céljából. Ezek szerint nemcsak arra alkalmas munkaerőket, hanem még a gépeket is hatóságilag igénybe lehet venni, szükség esetén munkák elvégzésére. Ez a nagyjelentőségű rendelkezés mindennél jobban mutatja, hogy az ország minden termelő erejét össze kell fognunk az új termés biztosításának érdekében.

Az önálló Horvátország megalakulása

A nagyszerb hőbortnak lett áldozata az úgynevezett Jugoszlávia, amelyek már a születése sem volt közeletlen. A párisi környéki tükének volt a koraszülötte, tehát nem lehetett életképes. Jugoszlávia egy könnyű leheletré szétfolyt, a német csapatoknak csak a feltűnése volt szükséges, hogy a szerbek által legázórt, meggyőzött többféle népek bátorságot nyerjenek a fellázadásra. Így szabadult fel a bulgárakta Macedónia, melyet annakidején a bulgároktól vettek el a szerbek, felszabadult a görögök által birotort Trácia, ahol szintén bulgar és alban nép van többségben, tehát nem illeti meg a fennhéjázó, megszedélt, esztévesztett görögöket, akik most virítják a haláluk harcát, utolsó vonaglásukat élük mint a szabad német. Bulgária megkapja az őt megillető, mindig a tulajdonát képező bulgárakta területeket, így megkapja Macedóniát, Tráciát Szalóniki és a többi görög kikötőkkel, így Bulgária visszanyeri régi területeit, régi fénykorát. Olaszország megszállotta Dalmát partvidéket, amirehöz ősi joga van, hiszen ezen a partvidéken majdnem teljesen olaszok laknak, a dalmát nép mohamedán réssze szintén inkább lesz olasz állampolgár, mint szerb. Bosznia mohamedán népe egyetért a dalmátokkal, hiszen nagyjából ugyanaz a népfaj, együtt örölnék az összeomlott gyökeretlen szerb tákolmányt. Jugoszlávia, Görögország teljes és alapos felszámolásával összeomlott az angol balkánpolitika, összeomlott Európában az utolsó sarokpillér is, melyre az angolok mindent feltettek. De itt nem csak a búnbán fogant Szerbia, nem csak a mindenféle vegyületből összeadott úgynevezett Görögország omlott össze talán mindörökké, hanem összeomlottak az angol álmok, összeomlott itt maga Nagybritánia is, az összeomlástól meg nem menti őt semmiféle további próbálkozás, semmiféle hamis intrika, hiszen már nincsen Európában több áldozat, akik készek voltak vakáculásban feloldozni az országot, mindezt akadtak áruló, megvesztegethető aljas politikusok, akik anyagikat tekutették, népké, országok érdeke mellékes volt. Hiába való már Roosevelt dobverése, Británia már Amerika sem mentheti meg, megkészték a segítséggel, ami Roosevelt szerint is csak 1942-re alakulhatna ki teljesen, csak akkor tudnának segíteni lényegesen.

A nagyantant és a kisantant bna hatalma összeomlott. Ebből nőtt ki a szabad, az önálló Horvátország, ebből

az összeomlásból kapta meg Bulgária az őt megillető ősi földjét.

A független Horvátország történelmét úgy ismerjük, hogy 630 körül Heraklius római császár örömmel fogadta az északi hazajöbűköl délre vándorló szlav népet, akiket a Dráva, Száva mellékén és ettől délynyugatra telepített le. Nevüket is akkor kapták, t. i. a horvát szó defensort, védelmezőt jelent. Ettől az időtől kezdve szellett meg a horvát népcsoport előtérése.

A horvátok őshazája a mai Fel-oroszország volt, — a Kárpátoktól északra terült el. A horvátok vándorlása hosszú idősig tartott és csak a kilencedik században fejeződött be, amikor Mojslav fejedelemük alatt egyesültek kisebb államra.

A magyarok bejövetele a Duna-Száva közén véget vetett az államalkotási kísérleteknek, mert hamuként a magyarok erre a vidékre is kiterjesztettek. Viszont a Szávan és Kulpán túl s a tengermelléken nem szakad meg a horvát fejlődés sorsa. Tomislav 910-ben fejezte a királyi címet és 1103-ig tizenkét utóda viselte a horvátok és dalmátok királyas címet. A horvát királyok közül Svinimir nőül veszi I. Béla királyunk leányát I. László 1076-ban ilyen uton koronát kap VII. Gergely pápától, biztosítván ekképe nemzete megmaradását.

Svinimir utódával 1091-ben kihal a horvát nemzeti dinasztia s a királyválasztási joga visszazárul a nemzetre.

Svinimir özvegye I. László királyunk nővére ekkor pártot szervez, mely a magyar királynak ajánlotta fel a horvát koronát. László elfogadta az ajánlatot, Horvátországot megszállta, — megalakította a zágrábi püspökséget. László királyunk maga helyett unokaöccsét, Álmos herceget küldte a királynak, aki nem tudta megyneni a horvátokat, 1091—1095 között állandó zavargások voltak és a horvátság egyrésze ellenkirályt választott. Álmos azután lemondott és a horvát királyságot Kálmán királyunknak adta át, aki Horvátországot a magyar királysághoz csatolta s (1096—1105) Dalmáciát is behódoltatta. Ké időtől fogva Horvátország történelme együtt haladt Magyarországgal. Horvátországok többnyire királyi hercegek kormányozták. IV. Béla királyunk hasonló nevű fia magát Dalmát—Horvát és Szlavonországot hercegségnek nevezte. Később a Habsburgok a Dalmát, Horvát és Szlavonországot királyi címet viselik. Horvátország is kénytelen volt el-

viselni a törökök igáját. Molács után majdnem az egész Horvátországot leigazta, csak Zagráb és Varasd vidéke mentesült, maradt keresztény kézben. A tengerparti részeket, Dalmáciát viszont a velenceiek szereztek meg, az utóbbi 1797-ig maradt velencei birtok. Horvátország a török megszállás után mindjobban átcsuszka a béci kormány kezébe, a magyar országgyűlés hiába tiltakozik ellene.

Az 1-48-iki forradalmak felélesztették itt is az Illizmus mozgalmát, mely már akkor is önuralomra törekedett, a független Dalszlav királyság megalapításán dolgozott. E céljait szolgálataba szövetkezett 1848-ban a bécsi kormánnyal és harcoltak Jelačić bán vezetésével a magyar szabadságharc ellen. A magyar ügy bukása után igen nagy csatodás érte a horvátokat, amiért fejevert fogtak a szent magyar ügy ellen, az önálló Horvátországból semmi sem lett.

A magyar alkotmány helyreállítása után létrejött a kiegyezés Magyarországon és Horvátországon között. Horvátország széleskörű autonómiát kap, saját országgyűlése van, a magyar képviselőházban 40 taggal képviselteti magát. Horvát autonóm ügy lett a belügy, a közigazgatás, az igazságügy külön horvát honvédség alakult horvát hivatalos nyelvre, horvát csendőrt, horvát tanács, horvát bírót, horvát szolgabíró, horvát országos kormány, ugyszólván csak a pénzügy, iparügy, kereskedelemügy volt közös.

Magyarország engedte, hogy igazi ország legyen Horvátországból, míg hozzánk tartozott boldogországon volt. A kisemberek nem ismerték az adófizetést, egyéb közhelyeket s nem úgy, mint a szerbek igája alatt történt, amikor lehűzték a bőrt a szegény parasztnak. Másrészt nem volt semmi költéségük, nem volt horvát közigazgatás, minden hivatalban szerbek ültek, szerb osztoros uralkodott, számdzve volt az iskolákban, a hivatalokban az önálló horvát szellemiség.

Magyarország már 1918-ban elismerte az önálló Horvátországot, most amikor idáig jutott a horvát ügy, legelőször mi magyarok járultunk hozzá a független horvát állam megalakításához, tehetőseink ismerték el annak létjogosultságát, mely 800 éven át Zrinjecket és Frangepánokat adott a közös hazának és csak egy éven át adott Jelačićot. Horvátországot a multja is arra indíthatja, hogy barátságban éljön azszal a Magyarországgal, amely soha sem kért tőle semmit, de mindig csak adott s amelynek 48 év vézére, Kossuth Lajos még Jellaich betörése után 1848 szeptember 8-án is azt mondta a magyar országgyűlésen: mi amint magunknak köveleljük a szabadságot, ezeket másoktól sem, tehát a horvátoktól sem. Akrarjuk

MÉG AZ IDÉN FELÉPÜL A CELLDÖMÖLKI TÉLI GAZDASÁGI ISKOLA

Horvátország régi területén 48.000 négyzetkilométer volt, hogy miként alakult meg most az új Horvátország, tudhatjuk a Ljubaninac számok az 1910-iki népszámlálás idején 2.620.000 volt. Ebből 1.900.000 volt nemet 184.000. Valóságosan 1.900.000-ról 17.500 görögkatolikus, krb. 644.000 görögkeleti, tehát ortodox szerb, 33.800 evangélikus, 18.000 református és 21.500 zsidó. A horvát nép főfoglalkozása a földművelés és állattenyésztés. Az 1910-iki meg számlálás szerint 350 ezer ló, 918 öszvér, 2280 szarvas, 1.800.000 szarvasmarha, 1.900.000 bika, 1.800.000 sertés, 100.000 kecske. A horvát bányák 1910-ben

Horvátország régi területén 48.000 négyzetkilométer volt, hogy miként alakult meg most az új Horvátország, tudhatjuk a Ljubaninac számok az 1910-iki népszámlálás idején 2.620.000 volt. Ebből 1.900.000 volt nemet 184.000.

Valóságosan 1.900.000-ról 17.500 görögkatolikus, krb. 644.000 görögkeleti, tehát ortodox szerb, 33.800 evangélikus, 18.000 református és 21.500 zsidó. A horvát nép főfoglalkozása a földművelés és állattenyésztés. Az 1910-iki meg számlálás szerint 350 ezer ló, 918 öszvér, 2280 szarvas, 1.800.000 szarvasmarha, 1.900.000 bika, 1.800.000 sertés, 100.000 kecske. A horvát bányák 1910-ben

60 ezer tonna vasérbet, 50 ezer tonna nyers vasat, 8 millió tonna barnaszén termeltek. Kereskedelmi gabona, szarvasmarha, sertés, juh, nyersbőrök, gyümölcs, méz, pálinka stb. Az ország igen gazdag ásványi kincsekkel. Eddig a következő ásványi kincseket ismerik: szén, vasérc, nafta, réz, ólom, cink, cinóber, mangán, higany, gipsz, cement anyaga a márga. Horvátországban sok lehetőség van ásványi kincsek felkutatására. Biztosan lehet ott olaj, földgáz is bőven. Az új bailló Horvátország boldogulása biztosítva van, az új Európában majd számottevő országgá lesz.

Csoknyay József

HIREK

Egyházi hírek. Ma délelőtt 10 óra körül az apátsági templomban mind a szentbeszédet, mind a szentmisét az ideiglenesen kinevezett új cselekmői plébános, Macher Emmánuel József dr. mondja, az egyházi vegyeskar közreműködésével. — az apátsági templomban az idén is meglesznek tartva esténként 7 órai kezdettel a szokásos májusi litániák, minden csütörtökön este szentbeszéddel. Az első litániát április 30-án, szordán este 7 óra körül Macher Emmánuel József dr. plébános tartja, szentbeszéddel. — Cselekmői nagyközség a szokásos Florián-napi fogadalmi ünnepét május 4-én, vasárnap délelőtt 10 óra körül segédletes pagymise keretében tartja meg az apátsági templomban. A szokásos ünnepi körmenet miatt a szentbeszéd elmarad.

Jegyzőkirendelés. A m. kir. helygyminiszter Pogány Jenő okl. jegyző, jánoszázi adóügyi jegyző Szabadkára rendelte ki hasonló minőségben.

Eljegyzés. Tóth József somlóvidi korcsáros eljegyezte Kovács Ilonkát Cselekmőikről.

Tanítónévezetés. Vénkökén. A vönöcki róm. kat. elemi iskoláján lemondás folytán megüresedett II. sz. tanerő helyét a múlt vasárnap illoították be. Az iskolázott tagjai Gabriel Irén tömördi tanítónőt választották meg egyhangulag.

Lelkésznévezetés. A vései ev. gyülekezet a lemondás folytán megüresedett lelkészi állásra Lakatos György ottani segédlelkész hívta meg, aki korábban a cselekmői evangélikus gyülekezetben segédlelkész volt.

Kirendelés. A győri kir. ítélőtábla elnöke a betegszabadságon levő Gólin Iván telekkönyvezető helyettesítésére Tóth József telekkönyvezetőt rendelte ki a győri kir. járásbíróságra.

Vasúti állás. Bárany Gyula mozdonyvezető tanoncot a cselekmői fűtőháztól a péntekre.

Megszűnt a déli záróvonal. Múlt heti számunkban közöltük, hogy a

noszázi—Balatongyőrök érintésével záróvonalat tettester, amelyet az csak megfelelő személyazonosságú igazolvánnyal lehet. Ez az intézkedés csak néhány napig volt érvényben és a hét eleje óta már ismét szabad a járás is a közlekedés.

Államfelügyelői vizsgáló. Gaál Endre és Kiss István államfelügyelő-jelöltek folyó hó 19-én Szombat-helyen sikeresen tették le az államfelügyelői vizsgát.

NEM REJTETTE — CSAK „FELRETETTE” A BŐRT!

(Helyreigazító nyilatkozat)

Buchinger Jakab jánoszázi bórkereskedő megbízásából — Schaffner Emil dr. ügyvéd a sajtótörvény 20. paragrafusára hivatkozással felszólította lapunkat, hogy az alábbi helyreigazításnak adjunk helyet:

A „Kemenesalja” 1941. március 30-án megjelent 13. számában „Jánoszázi 5000 pengő értékű rejtett áru kohozott el a csendőrség két zsidó kereskedőtől” cím alatt megjelent közleményben foglaltakkal szemben kijelentem:

valójában, hogy én titokban jó ismerősöknek kgként 20—25 pengőért, vagyis 2—3 szoros áron árultottam talpbőrt és hogy elle nem árdrgáltás miatt eljárás indult,

— valójában, hogy utam nagymennyiségű Schicht-zsappant és bőrt ruhaneműk között elrejtve

találtam volna,

ezzel szembevalóság az, hogy a csendőrség által nálam lefoglalt talp- és felsőrész bőrtnek legnagyobb része a Kereskedelmi Hivatalnál szabályszerűen be van jelentve, — a másik része, mint Németországból importált külföldi áru, az Anyaggazdálkodási Hivatal 37.438 számú rendelkezéssel fel lett szabályozva és szabadkereskedelem tárgyát képezi, — kb. 4 kg talpbőr a cselekmői Ipartestület rendelkezése alatt áll és kb. 2 kg talpbőrt nem jelentettem be, mert azt még a készlet zárólása előtt 6 napu családomból részére az üzletből kihoztam és félretettem.

BUCHINGER JAKAB

bórkereskedő.

Hegyközségi gyűlések. Az alsó régi hegyközség május 1-én reggel 9 óra körül tartja évi rendes közgyűlést a Szászoldé helyiségében. — A mesteri hegyközség ugyancsak május 1-én 9 óra körül tartja évi rendes közgyűlést a szokott helyen.

Rendszeresítések a vasútnál. A MÁV igazgatósága Bogár Jenő, Fehér István, Horváth Zoltán, Béres István és Ambrus József órabéres segédmozdonyvezetőket, Zsiráy Gyula órabéres kocsivizsgálót, Mórincz István és Ambrus Ferenc órabéres fűtőket rendszeresítette.

Újabb személyvonatok beállításra van kilátás. Ismeretes, hogy a MÁV igazgatósága már hosszú évek óta mindig május 5-én lépteti életbe a nyári menetrendet, rendszeresen több föld- és kirándulóvonat beállításával, Amint a hivatalos helyről értesülünk, ezúttal az idén nem május 5-én, hanem majd csak június hónapban adja ki a MÁV az új nyári menetrendet, de remélni lehet, hogy már május 5-re a mostani erős korlátozások nagy része megszűnik és cselekmői viszonylatban is minden irányban 1—2 vonatpárral bővül a személyforgalom.

Hálás köszönetet mondok kedves híveinknek és a nagyközönségnek megboldogult testvérünknek halála alkalmából megnyilvánult tisztelettel parancsoló részvételért. Isten fizesse meg! Krisztus jó katonája volt, akit várattól szólított el a jutalomra egy Vezére. Püspökünk így emlékezik róla részvétáviratában: —

pásztor, papsága, első orban a kemenesaljai kerület, amely es-

az árvánmaradt jó cselekmői hívek és a celli bucsusok ezrei

Horváth Károly koporsójánál: Mi szeretők őt, s nem fogjuk elhagyni, imáinkkal el fogjuk kísérelni az örökké tartó hazába. Tanításait nem feledjük el s szerinte akarunk élni utolsó lehetőségre.

Jándi Bernardin
cselekmői apátság
és konventje

„Hangya” gyűlés. A Cselekmők és Vidéke Hangya szövözetek 1941. április 27-én tartja 1940. évi rendes közgyűlést, délelőtt 11 óra körül (a mise után) a közszékháza tanácsstermben, amelyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében ezenel meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély volta miatt nem lenne határozatképes, úgy a következő vasárnap lesz ugyanazon helyen és időpontban megtartva, amely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. A múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása, 2. Zárszámadások felülvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Mielég megállapítása. 4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Netaláni indítványok. Az ez évi mérleg a balthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Erdőn is felkéri a szövözetet igazgatósága a tagokat, hogy a közgyűlésen minél számosanban megjelenjen szíveskedjenek, és a tagság igazolása végett a tagságkönyvet mindenki hozza magával.

A Tokorcel iskolásgyermekek jó példája. A tokorosi evangélikus elemi iskola tanulója Szabó Antal tanító vezetése alatt igazán szép példával bizonyították be a husszfiasságukat és felebaráti szeretetüket. Ugyanis a múlt évi árvíz veszedelem alkalmával öszezűnték összegyűjtötték a „filléreiket” és a tanulóik utján elküldötték azt az alföldi bajbajutott magyar testvéreiknek. A Kormányzó Ur idej felhívására a kis tokorosi magyarok újból meghallották a szövegét a megakartott filléreiket, de ezúttal a maguk lapjában maradt a pénz, mert a tőlük árvíz alkalmával Tokorcelon is öszezűnt három nagyon szegény ember háza s

szűk feltehető. V. is három ól falkövet, azt a helyszíre szállították, azonkívül az építkezésnél tőlük telttelősen ingyen munkát vállaltak s ezzel valóban követendő példát nyújtottak nagyon sok gazdág, tehetőse, de csak hangozkodó embertársuknak.

Összetűnc a Koronában!

Köszönetnyilvánítás.

Az összes ismerősöknek, jóbarátoknak, továbbá a cselekmői lelkezetnél és társadalmi egyesületek vezetőségeinek és tagjainak, akik forró szeretettel testvérem, illetve nagybácsimk

Dr. Horváth Károly
esperes plébános

egyházi és társadalmi működését bármiben is elősegítették, majd betegágyán a szeretők és ragaszkodásuk minden melegséggel elhalmozták, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút vagy csokrot helyeztek a bánatos szívűnk mély fájdalomát részvéll kifejeződéssel enyhíteni igyekeztek, ezúton is fogadják hálás köszönetünket.

Sopron, 1941. április 23-én

özv. Pokorny Józsefné
szül. Horváth Anna
özv. Jurcsik Vilmosné
szül. Jurinkovics Paula
Jurinkovics Lujza

Öngyilkosság — Merseváton. Özv. Vörös Sándorné 53 éves merseváti lakos csütörtökön délelött öngyilkossági szándékból felakasztotta magát a lakása kamrájában. A kötél a felakasztás után elszakadt s így Vörösné a földre zuhant, de mivel senki nem volt segítségére, amire délben a hazatérő gyermekei rátaláltak, már nem volt benne élet. Vörösné gyógyíthatatlan betegsége miatt lett öngyilkos. Temetésére a lakosok megadta az engedélyt.

A pápai evangélikus gyülekezetnél megszűnt a stólafizetés. A pápai evangélikus gyülekezet legutóbb tartott közgyűlésen egy szép régi tervet valósított meg, amely szerint a gyülekezet tagjainak esztendő az egyház szolgálatának igénybevételéért (keresetelés, esketés, temetés stb.) stóla fizetők nem kell. Aki mégis adni akar valamit, azt a négyzet jótékony cöbjára fogadják el. Ezen szép terv megvalósítása csak úgy jöhetett létre természetesen, hogy az egyház a stóla megváltását illetőleg az egyház tisztviselőivel megállapodást létesített.

Hétmillió pengő értékűbbel jelent évenként a szőlőbőr-fejtés. A disznóbőr fejtese országgerete a vágóhidakon már folyik teljes lendülettel. Intézkedés történt, hogy valamennyi vágóhidon megszervezzék a disznóbőr gyűjtését. E szerint rövidesen 900 vágóhidon indul meg a disznóbőr fejtes és az illetékes hatóságok évi 5—600000 darab ipari és közhatszámítási célra alkalmas disznóbőrre számítanak. Ez pedig keresetárak növekedését jelent a magyar nemzetgazdaság számára.

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, mely bánatomat részvétőkkel enyhíteni igyekeztek, ezúton is fogadják bánatos szívemnek hálás köszönetét.

özv. Horváth Ferencné

özv. Horváth Ferencné

A celldömölki járás főszolgabírája.

1444/1941. szám.

Pályázati hirdetmény.

Vas vármegye celldömölki járáshoz tartozó — lemondás folytán megüresedett — Egyházaskeszeó, Kemenes-hegyess, Kemenesmagasi, Kemenes-zenyepéter, Magyaröcsés, Szerény és Várkesző községekből álló magyaröcsés körállatorrosi állásra célonnel lyizatit hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik a szóbanlévő állást elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi május hó 5 napjának déli 12 órájáig annál is inkább nyújták be, mert az elkészen érkezett, vagy hiányosan felszerelt pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalma a törvény szerint megállapított és a hatályos kormányrendelettel csökkentett fizetés és természetbeni lakás.

A pályázati kérvényhez a következő okmányokat kell csatolni:

- 1.) az állatorrosi képesítést igazoló és Magyarország területére érvényesített oklevelet,
- 2.) a fedhetetlen előéletet bizonyító és újkeletű erődési bizonyítványt,
- 3.) mindazon okmányokat eredetiben, vagy közjegyzőileg hitelesített másolatban, melyek bizonyítják azt, hogy pályázó, valamint törvényes házastársa nagyszülőikig bezarolag keresztény származású,
- 4.) a katonai szolgálati kötelezettséget, illetőleg az állási kötelezettséget igazoló hiteles okiratokat, vagyis igazolását annak, hogy pályázó katonai szolgálattól teljesítet, vagy legalább állási kötelezettségének eleget tett,
- 5.) testi alkalmatosságot igazoló hatósági orvosi bizonyítványt.

Az állás eszidszerint helyetteseivel be van töltve.

Az állás végleges betöltése iránt később fogok intézkedni.

Celldömölki, 1941 évi április hó 17. Dr. Hothéssy Jenő főszolgabíró.

Vasutasok figyelmébe. Közöljük az érdekeltekkel, hogy az igazgatóság által a MAV alkalmazottainak és nyugdíjasoknak engedélyezett 86 pengő értékű pótszenet a szertár egyelőre csak a janki szénbányán szolgálatban van.

Jólatok a háború vásárlói. Székelyhátvarról jött a hír, hogy Móron megázolt egy néma lány. Csodálatos családtagjainak mondta: "Édesapam meghalt." Nem hitték el hiszen rövid ideje ment ki a mezőre, de csakhamar hazahozták a hirt, hogy az apja hirtelen meghalt munkaszüneti napján.

Jólatok a háború vásárlói. Székelyhátvarról jött a hír, hogy Móron megázolt egy néma lány. Csodálatos családtagjainak mondta: "Édesapam meghalt." Nem hitték el hiszen rövid ideje ment ki a mezőre, de csakhamar hazahozták a hirt, hogy az apja hirtelen meghalt munkaszüneti napján.

Jólatok a háború vásárlói. Székelyhátvarról jött a hír, hogy Móron megázolt egy néma lány. Csodálatos családtagjainak mondta: "Édesapam meghalt." Nem hitték el hiszen rövid ideje ment ki a mezőre, de csakhamar hazahozták a hirt, hogy az apja hirtelen meghalt munkaszüneti napján.

A Pesti Tőzsdé új száma részletesen bevezeti a P. K. jubilaris közgyűléséről, az értéktörvényekről, a legújabb iparvállalati mérlegekről, várható osztalékokról, új tranzakciókról, az új erdélyi nyaralási lehetőségekről, a legújabb építkezésekről, a Kerekesdéli Bank vidéki tranzakcióiról stb.

Kemenesalján is felemelték a sertéshús és zsírárakat

A kormány újból szabályozta a sertés és sertéstermékek forgalmát, hogy a gazdak által a jövedelmező hízalást és így a megfogható sertésállomány helyreállítását lehetővé tegye és hogy az átmeneti időben rendelkezésre álló hús- és zsírmennyiségek igazságos elosztását biztosítsa. A csütörtöki életbe léptetett új rendelet megállapítja a sovány sertés legmagasabb árát és pedig három körzetre osztva az országot kg-ként 174, 184 és 198 untesárón, ami a múlt évvel bevezetett 140—150 filléres árakkal szemben számottevő emelést jelent, úgyhogy a tenyésztők megtalálhatják az állami saikat, csak majd a kevés fizetési listvizselőknek, iparosoknak és munkásoknak kaphatik fel az állat.

Azokban a körzésekben, amelyek sertésfelesleggel rendelkeznek, 174 fillér, olyan körzésekben, ahova máshonnan kell szállítani a sertést, mint pl. Celldömölki, 184 fillér, Budapest pedig 198 fillér elődúnyban kg-ként. Ennek megfelelően emelkedtek csütörtöktől kezdve a hús- és zsírárak is. A celldömölki járás községei a húsfogyasztás terén az I. csoportba tartoznak s így itten a hentesek a következő árakat mérhetik ki a húsféléket: rövidkaraj 3.— P, hosszúkaraj 2.70 P, bőrkarakaj 2.80 P, comb 2.60 P, lapocka

2.60 P, tarja 2.40 P, oldalas 2.— P, el-6 csülök 1.80 P, hátsó csülök 1.80 P, fej farok 1.40 P, köröm — 80 P, tüdő, szőr és lép 1.40 P, máj 2.20 P, vesesele 2.20 P, zsírszalonna bőrrrel 2.64 P, hárj 3.06 P, kenyer és tokaszalonna 2.64 P és a zsír 3.30 pengő.

A csökkenő sertésállományra való tekintettel a kormány szabályozta egységesen az egész ország területére a sertésvágrást is, mégpedig az elmúlt három év átlagának 70 százalékára. Sertéseket tulajdonosaik még saját szükségletre is csak engedéllyel vághatnak. Ugyanakkor az elősertésekkel való kereskedést jogosítványhoz köthették. Hízó vagy hizottsertést, továbbá a 35 kg nál nehezebb soványsertést csak jogosítvánnyal ellátott kereskedők vásárolhatnak. A gazdák és más hízalók természetesen továbbtarthatják és hízalás céljaira ezután is vásárolhatnak sertést.

A húsparosok csak annyi sertést vásárolhatnak és vághatnak, amennyire a hatóságtól vásárigazolványt kapnak, de 80 kg on felüli húsertést és 100 kg on aluli zsírsertést nem vásárolhatnak. A vásárlási igazolványokat minden községben a helyi hatóság osztja azét. A jogosítványval ellátott kereskedők az egész ország területén bárhol vásárolhatnak sertést.

ISMÉT MEGKEZDŐDNEK

az egész ország területén a vasnapok

— MOST MÁR ERDÉLY IS BEKAPCSOLÓDIK A GYÜJTÉSBE —

A fokozódó szükséglet miatt ismét megkezdődik a vas- és fémhulladék gyűjtése az egész ország területén. A vasnapokat az ország társadalma eddig is lelkesen támogatta és a külföldi behozatal nehézsége követésében beállott hiányt az országos gyűjtés nagyrészen pótolta. A városok, falvak, tanyák lakossága egy mással versenyezve gyűjtötte a vas- és fémhulladékokat és a mozgalom iránt tanultott megértő magatartásuk hozzájárult ahhoz, hogy a fel-

dolgozó tömegek fennakadás nélkül dolgozhattak. Most, hogy a változott viszonyok következtében a behozatal még nehezebb lett, az ismét meginduló gyűjtésnek még nagyobb a jelentősége. Az új gyűjtési mozgalomba most már Erdély is bekapcsolódik és éppen ezért a Fémgyűjtő több mint kétezer megbízottal indítja meg a második gyűjtési akciót.

A gyűjtés még ebben a hónapban az egész ország területén megindul a kibővírtet szervezettel.

S P O R T

Move ZSE — JAC 2:1 (1:0)

Általában elég élvezetes és szép sportot nyújtott a helyenként izgalmasabb bővelkedő, de végig fair mérkőzés, amelyet a JAC 2—3 gólkülönbséggel szintén meggyerhetett volna, ha a csatárai löni tudnak s ha többet játszanak a csapat legjobb emberére, Fekete balszélsőre, akinek minden lerohanása veszélyt jelentett a nem nagyon sokat matató Move ZSE kapujára. Hullámzó játék után a 10. percben Pinter szerezte meg védhetetlen sarkos lövéssel a vezetést, utána néhány jó helyzete adódott a helyi csapatnak is, de a ZSE védelem éberem örködtette így az egyenlítés elmaradt.

A második félidő közepén közel félórára mintha csak az egész JAC csapatát kicserélték volna, valóssággal szárnya kerekedett, legalább 5—6 biztos gólnak látszó helyzetet is összehozott, csak nem volt aki a gólyait értékesítse. Végre nagynehezen a 36. percben Lendvai lövése utat talált a ZSE kapujába s már látszott, hogy az egyik pont János-házán marad, amikor egy ártatlanok vélt támadás során a 42. percben Keresztes kapus hibájából Bagin megzerzi a győzelmet.

Szögletarany 6:5 volt a ZSE javára.

Jók voltak a ZSE-ből Horváth, Pinter, Németh és Perlaki, a JAC-ból pedig Fekete, Kajtar és a két Lendvai.

Horváth Győző kifogatatlannal vezetése a mérkőzés.

— Egyéb eredmények: Kőszeg—Perutz 1:1 (0:0).

Mai műsor:

— János-házán—CVSE János-házán, Kőszeg—ZLE Kőszegen és Haladás III—SAPC II. Szombathelyen

Nagy érdeklődés a JAC—CVSE mérkőzés iránt

A listavezető CVSE-nek ma délután meleg napja lesz János-házán, vagy legalább is a feljavult és keménykötésű JAC játékosok szeretnék a szövetséges rivált megazarítani. Annyi bizonyos, hogy a CVSE-nek komolyan kell venni a mérkőzést, mert mindenkit érhet baleset! A mérkőzésre a péntek.

csapatok a következő összeállításban vesznek fel a mérkőzést: JAC: Lovas Kocsis; Arvas; L. Tóke, K. vagy II, Kovács — Tamás, Horváth,

Simon, Tóke, Bacskai

Hirdessen lapunkban!

Készült DINKÖREVE NANDOR

könyvnyomdájában, Celldömölki

Celldömölki

Újtelepén 2 szobás, kertes, adómentes, szépfekvésű, új családiház eladó. Cím a kiadóba.

Megvételre keresek

használt íróasztalt, iratszékrenyűt és né-

Cím: a kiadóhivatalban.

Eladó uriház.

Gróf Tisza István utcában 860 négyzetlőn fekvő komfortos kőlakásos — 4 szobás hallos lakással visszaalakítható — uriház a elköltözés miatt átányosan eladó.

Hogyan működik a tökéletes légvitalom? Erről a mindnyájunkat érdeklő témáról rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja legújabb számában. A szórakoztató és ismeretterjesztő cikkek sorából kiemelkednek: »Hajaza a gyémánt után», »A jövedő konyhája», »Kis Miklós», »A legnagyobb magyar nyomdász: nagy érdeklődésre tarthat számot »A kövérég című orvosi cikk és amely a kövérég okairól és a helyes táplálkozásról, új szakorvosi útmutatásokról, Számtalan szórakoztató, okos, a legjobb magyar írók

érdekes képet talál az olvasó a népszerű képeket legújabb számában. Tolnai Világlapja egy száma csak 20 fillérbe kerül.

Egy keményfa hálószoba butor eladó. Cím a kiadóban.